

Indications bibliographiques sur la *Teichoscopia* du chant III de l'*Iliade*

- *BERGREN A.,
1979 : « Helen's Web: Time and Tableau in the *Iliad* », *Helios* 7, 19-34.
- *BROZE M., COULOUBARITSIS L.,
2003 (éd.s.) : *Le mythe d'Hélène*, Paris.
- *CLADER L.,
1976 : *Helen. The Evolution from Divine to Heroic in Greek Epic Tradition*, Leiden.
- *COLLINS L.,
1982: *Neikeos arkhe. Helen and heroic ethics*, Ithaca (NY).
1987: « The wrath of Paris. Ethical vocabulary and ethical type in the *Iliad* », *AJPh* 108, 220-232.
1988 : *Studies in Characterization in the Iliad*, Francfort.
- *DAVIES M.,
1981 : « The Judgement of Paris and *Iliad* Book XXIV », *JHS* 101, 56-62.
- *GRAVER M.,
1995: « Dog-Helen and Homeric Insult », *ClAnt* 14 (1), 46-61.
- *HOOKER J.,
1986 : « Helen and the Duration of the Trojan War », *PP* 41, 111-3.
- *KAKRIDIS J.T.,
1971 : *Homer Revisited*, Lund (notamment : « Problems of the Homeric Helen », 25-53)
- *KENNEDY G.A.,
1986 : « Helen's Web Unraveled », *Arethusa* 19, 5-14.
- *KERENYI K.,
1979 : « La nascita di Helena », in *Miti e misteri* (tr. it.), Turin.
- *MAYER K.,
1996: « Helen and the Διὸς βουλή », *AJPh* 117 (1), 1-16.
- *MINICONI P.J.,
1981 : « Un thème épique, la *teichoskopia* », in *L'épopée gréco-latine et ses prolongements européens* (éd. par R. CHEVALLIER), Paris, 71-80.
- *PERCEAU S.,
2002: *La parole vive. Communiquer en catalogue dans l'épopée homérique*, Louvain.
- *PIETTRE R.,
2003 : « La *Teichoscopia* au chant III de l'*Iliade* : un reflet du Jugement de Pâris ? », *Uranie* 10 (FABRE-SERRIS 2003), 7-23.
- *POSTLETHWAITE N.,
1985: « The duel of Paris and Menelaos and the *Teichoskopia* in *Iliad* 3 », *Antichthon* 19, 1-6.
- *PUCCI P.,
2003 : « Prosopopée d'Hélène », in COULOUBARITSIS 2003, 89-119.
- *RECKFORD K.J.,
1964 : « Helen in the *Iliad* », *GRBS* 5, 5-20.
- *ROUSSEAU PH.,
1998: « L'égarement de Pâris. À propos d'*Iliade* XXIV, 25-30 », *Uranie* 8, 33-49.
2001: « L'intrigue de Zeus », *Europe* 865 : *Homère*, 120-158.
2003 : « La toile d'Hélène », in BROZE M., COULOUBARITSIS L., 9-43.
- *SUTER A.,
1987 : « Aphrodite/Paris/Helen. A Vedic myth in the *Iliad* », *TAPhA* 117, 51-58.
- *SUZUKI M.,
1989 : *Metamorphoses of Helen: Authority, Difference and the Epic*, Ithaca.
- * TSAGALIS C.,
2003 : « Viewing from the Walls, Viewing Helen : Language and Indeterminacy in the *Teichoskopia* », *EEATH* 34, 168-93.
- *TSAGARAKIS O.,
1982: « The *Teichoskopia* cannot belong in the beginning of the Trojan war », *QUCC* 41, 61-72.
- *WORMAN N.,
1997: « The Body as Argument: Helen in Four Greek Texts », *CA* 16 (1), 151-203.

1) *Iliade* XXIII 358-61= épisode de la course de chars

στάν δὲ μεταστοιχί, σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεύς
 τηλόθεν ἐν λείῳ πεδίῳ· παρὰ δὲ σκοπὸν εἶσεν
 ἀντίθεον Φοῖνικα ὀπάονα πατρὸς ἑοῖο,
 ὡς μεμνέωτο δρόμους καὶ ἀληθείην ἀποείποι.

2) Andromaque, chant XII 437 sq.

- ᾽ὦς ἔφατο κλαίουσ', ἄλοχος δ' οὐ πῶ τι πέπυστο
 Ἔκτορος· οὐ γάρ οἱ τις ἐπήτυμος ἄγγελος ἔλθων
 ἤγγειλ' ὅττι ρά οἱ πόσις ἔκτοθι μίμνε πυλάων,
 22.440 ἄλλ' ἢ γ' ἴστων ὕφαινε μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο
 δίπλακα πορφυρέην, ἐν δὲ θρόνα ποικίλ' ἔπασσε.
 κέκλετο δ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοις κατὰ δῶμα
 ἀμφὶ πυρὶ στήσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα πέλοιτο
 22.445 Ἔκτορι θερμὰ λοετρὰ μάχης ἐκ νοστήσαντι
 νηπίη, οὐδ' ἐνόησεν ὅ μιν μάλα τῆλε λοετρῶν
 χερσὶν Ἀχιλλῆος δάμασε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 ...
 ἢ δ' αὖτις δμῶνισιν ἐϋπλοκάμοις μετηύδα·
 22.450 δεῦτε δὴ μοι ἔπεσθον, ἴδωμ' ὅτιν' ἔργα τέτυκται.
 αἰδοίης ἐκυρῆς ὀπὸς ἔκλυον, ἐν δ' ἐμοὶ αὐτῆ
 στήθεσι πάλλεται ἦτορ ἀνὰ στόμα, νέρθε δὲ γούνα
 πῆγνυται· ἐγγὺς δὴ τι κακὸν Πριάμοιο τέκεσσι.
 ...
 22.460 ᾽ὦς φασμένη μεγάραιο διέσσυτο μαινάδι ἴση
 παλλομένη κραδίην· ἅμα δ' ἀμφίπολοι κίον αὐτῆ
 αὐτὰρ ἐπεὶ πύργον τε καὶ ἀνδρῶν ἴξεν ὄμιλον
 ἔστη παπτήνας' ἐπὶ τείχει, τὸν δὲ νόησεν
 ἔλκόμενον πρόσθεν πόλιος· ταχέες δὲ μιν ἵπποι
 ἔλκον ἀκηδέστωσ κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
 τὴν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἔρεβεννὴ νύξ ἐκάλυψε,
 ἦριπε δ' ἐξοπίσω, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσε.

3) La pré-vision de Cassandra (XXIV 696-709)

- οἱ δ' εἰς ἄστου ἔλων οἰμωγῆ τε στοναχῆ τε
 ἵππους, ἡμίονοι δὲ νέκυν φέρων. οὐδέ τις ἄλλος
 ἔγνω πρόσθ' ἀνδρῶν καλλιζώνων τε γυναικῶν,
 700 ἄλλ' ἄρα Κασσάνδρῃ ἰκέλη χρυσοῦ Ἀφροδίτῃ
 Πέργαμον εἰσαναβάσα φίλον πατέρ' εἰσεινόησεν
 ἔσταότ' ἐν δίφρῳ, κήρυκά τε ἀστυβοώτην·
 τὸν δ' ἄρ' ἐφ' ἡμιόνων ἴδε κείμενον ἐν λεχέεσσι·
 κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα γέγωνέ τε πᾶν κατὰ ἄστου·
 705 ὄψεσθε Τρῶες καὶ Τρωάδες Ἔκτορ' ἰόντες,
 εἴ ποτε καὶ ζῶντι μάχης ἐκνοστήσαντι
 χαίρετ', ἐπεὶ μέγα χάσμα πόλει τ' ἦν παντὶ τε δήμῳ.
 ᾽ὦς ἔφατ', οὐδέ τις αὐτόθ' ἐνὶ πτόλει λίπετ' ἀνὴρ
 οὐδέ γυνή· πάντας γὰρ ἀάσχετον ἴκετο πένθος·

4) *Iliade* : quelques invocations à la Muse

- II 484-7 Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι·
 ὑμεῖς γὰρ θεαὶ ἐστε πάρεστε τε ἴστέ τε πάντα,
 ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν οὐδέ τι ἴδμεν·
 οἳ τινας ἠγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν·
- II 761-2 τίς τ' ἀρ' ἴδωμι τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην σύ μοι ἔννεπε Μοῦσα
 αὐτῶν ἧδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἔποντο.
- XI 218-19 Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι
 ὅς τις δὴ πρῶτος